

nac en *Libre de les Medic. Part.*; *oppo-*, 1492, Cauliach; *opo-*, Lab. 1840], pres del gr. *ὀπώρα*, compost amb *πάναξ*, *-κος*, nom d'una espècie de pastanaga, planta medicinal. De *πάναξ* deriva el gr. *πανάκεια*, ll. *panacēa* 'planta imaginària a la qual s'atribueix la virtut de curar tots els mals', d'on el cat. *panacea* [Lab. 1840]. *Opoteràpia*; *opoteràpic*.

Opilació, *opilament*, *opilar*, *opilatiu*, V. *pila* *Opilència*: és una forma alterada d'*epilèpsia* que apareix en el *Libre de les Medic. Part.* (ms. S. xiv); vegeu **EPILEPSIA**

OPIM, -A, 'ric, abundant', pres del ll. *optimus* 'fecund, abundant'. □ 1.ª doc.: Lab. 1888.

Mot savi, poc usual. *AlcM* cita un exemple de S. Galmés («Recollint les *òpimes* reproductivitats del treball»), amb accentuació defectuosa que han usat també molts escriptors en castellà, desorientats pel seu veí *óptimo*, cat. *òptim* (*DECH* IV, 287a21).

DERIV.: *Opipament*.

OPINIÓ, pres del ll. *opīnio*, *-ōnis*, id., derivat d'*opīnari* 'conjecturar', 'expressar una opinió'. □ 1.ª doc.: Llull, Muntaner, BMetge etc.

Llull: «en multitud de consellers ha trop gran desvariament de diverses entencions e *opinions* e volentats» (*Merav.* II, 150.24); aquest escriptor l'usa sovint en la locució verbal *haver opinió* 'tenir opinió, creure' (*Contempl.*, 322, 15; *Blanq.*, *NCl.* I, 92.18; *Merav.* I, 153.17); *ésser d'opinió* en Muntaner (*Cròn.*, cap. 19, Col. Pop. Barc., I, 51.20) i *estar en mala opinió* (d'alguna cosa) 'tenir-ne mal concepte': «E fo molt malalt, que no es podia llevar; e tots los metges *ne estaven en mala opinió*» (ib., cap. 26, I, 63.20); BMetge: «*Opinió* no és als sinó remor, fama o vent popular, e tostemps presuposa cosa duptosa» (*Somni* I, *NCl.*, 50.12); «si ma rudesia avança / la *opinió* que tenu de mi feta» (Comanador Miq. Stela 76, c. 1475, en *InvLC*). En l'accepció de 'fama, reputació', ja en les *VidesR*: «--- fo apelat Francesc --- per so que per singular e per no acostumat nom la *opinió* del mestre d'él pus tost fos conegut a tot lo segle» (P216v2; V «--- opinio mysterii ejus ---»); *ésser en opinió d'algú* 'ésser en sa estimació': «E tu seràs en ma *openió* e més favorida de totes les altres» (*Tirant*, *DAG.*);¹ «Ell me té en una *opinió* molt honrosa» (Lacav. 1696). La variant *openió*, vista en *Tirant* (supra), apareix també a *Corbatxo*, 85 (fi S. xiv), *Procés Olives*, v. 1682 (fi S. xv), i en un altre text valencià citat per *AlcM*. El mot en qüestió està ben representat en la lexicografia catalana des d'un principi: 1472, JEsteve: «La nostra *oppinió* deu ésser lloada de tothom» (i 6-d); 1507, Busa-Nebr.; 1575, OPou, *ThPu.*, p. 332; 1647, *DTO.*; 1699, Lacavalleria, amb molts exemples i fraseologia; Belv. 1805, Lab. 1840. Avui està bastant popularitzat en la llengua.

DERIV.: *Opinar* [Llull, *Merav.*; «si jo-us prometia que vengués a vos, e era mort, poriets *opinar* que jo no-us fos estat vertader» (*Blanq.*, *NCl.* I, 81.22);⁶⁰

«un[a] altra scola / sap, que *opina* / altra doctrina / de la sus dita» (*Spill*, 10680); 1507, Busa-Nebr.; 1696, Lacav. etc.; «quan ella 'l vol girar d'alguna cosa no ho logra sempre, perquè'l domini de las donas ell *opina* que no deu passar de certs límits domèstichs» (Genís i Aguilar, *Julita*, p. 9)], pres del ll. *opināri* 'conjecturar', 'expressar una opinió'; mot savi. Una forma *opinionar* (feta damunt *opinió*) té cert ús popular:² *DAG.* recull *opinionar-se* a Andorra com a 'prendre partit, tenir opinió marcada' i *AlcM* localitza *opinionar* (tr.) a l'Emp. com a 'considerar algú com a autor de tal o tal fet, sense tenir-ne la certesa, sinó únicament sospites'; *opinionat* es diu de 'l'home d'opinions arrelades' al Pallars (*DAG.*) i també a Lluçanès (*AlcM*). *Opinable* [1507, Busa-Nebr.; 1647, *DTO.*; 1696, Lacav.; etc.]. *Opinant* [Llull: «Mas los hòmens són aquells qui s'enganen ells mateixs moltes de vegades, car *opinants* e cuidants cuiden entendre e ésser certificats en aquelles coses en les quals són innoants» (*Contempl.*, 20 162, 21); *Decam.*, *NCl.* I, 40.17 (ms. a. 1429); *DFa.*]. *Opiniós* [1507, Busa-Nebr.; *DFa.*]. *Opinionàtic*: segons *DAG.* fou usat en text del S. xv en el sentit de 'mudable en l'opinió, lunàtic'; de fet, n'apareix un exemple en Ausiàs March: «e si s'estén [l'apetit] més que natura dicta, / surt-ne voler fals, *opinionàtic*» (xciv, 48); cf. cast. ant. *opinático* (en Nebrija, que el defineix com «seguidor de opinió: *opinosus*»),³ i fr. *opiniâtre* 'obstinat' [1431],⁴ *Inopinable* [Lab. 1840]. *Inopinat*, adj., 'inesperat' [«--- la mort sobtosa e *inopinada* ---» (Bernat Metge, *Somni*, *NCl.*, 66.2); «--- despeses *inopinades* ---» (JRoig, *Spill*, 1172-73)], pres del ll. *inopinatus* id.; *inopinadament* [Belvitges 1805].

¹ En un document bearnès de 1277 de Vall d'Ossau la frase *per sa forte opinion* apareix com a una fórmula legal que sembla significar «per una afirmació solemne» o «gràcies a la seva fama d'home honrat»: «si --- homicidi cometeran --- tal malfaytor pague 300 soos de morlaas; et si tal reu se bolera deffener *per sa force opinion*, ab testimoni purgue-se» (*Cart. d'Ossau*, p. 51.38: si bé Tucoo imprimeix «per sa force opinion», B duu «per sa forssa o per forte opinion»); en el doc. de 1243 A posa, amb interrogació, «lo reu per *sorte* (?) o per *opinion* se purgui» (p. 44.2.); no es dóna el text de B però probablement s'ha d'esmenar en «per forte opinion». —

² Una forma antiga, rara, *opinejar*, fou usada per Llull (*Contempl.*, 212, 23; 363, 7). — ³ *DAut.* el defineix com «fàcil e inclinat a seguir opinions extravagantes». — ⁴ Sobre aquest mot, veg. Salvioni, *ZFSL* xxxv, 147; xxxvii, 270; Barbier, *RDR* II, 170.

OPISTO-, OPIST-, primer element de compostos amb el gr. *ὀπισθε* 'darrera' com en *opistògnat* (oposat a *prògnat*), *opistogàstic* etc.; *opistògraf* 'manuscrit, làpida etc. escrit de les dues cares'. *Opisòmetre* conté el gr. *ὀπίσω* 'cap enrera'.

Opobalsam, *opopònac*, V. *opi* *Oportú*, *oportuna-*